

Sygn. akt II Ca 1510/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kolbuc

Sędziowie: SSO Małgorzata Klesyk

SSO Mariusz Broda (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Nawrot

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2019 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa L. N. (1)

przeciwko W. C.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 8 maja 2018 r. sygn. VIII C 516/17

1. oddała apelację;
2. zasądza od L. N. (1) na rzecz W. C. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;
3. przyznaje do Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kielcach na rzecz adwokatowi T. G. wynagrodzenie w kwocie (...) (...) złotych, za udzieloną L. N. (1) pomoc prawną z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 1510/10

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8.05.2018r. Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo L. N. (1) o zapłatę przez W. C. kwoty 14 000 zł - zadośćuczynienia za krzywdę, należnego według powoda z racji rozstroju zdrowia oraz naruszenia jego dóbr osobistych, czego pozwany miał dopuścić się z uwagi na odcięcie dopływu energii elektrycznej do zajmowanego przez powoda lokalu mieszkalnego. Podstawy faktyczne oraz prawne tej treści rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji przedstawił w pisemnym uzasadnieniu. Z jego treści w szczególności wynika, że Sąd Rejonowy ustalił, że z inicjatywy pozwanego doszło do „odcięcia” dopływu energii elektrycznej do lokalu będącego jego własnością, a pozostającego przedmiotem stosunku najmu łączącego go z powodem, który został wypowiedziany przez pozwanego wobec zalegania przez powoda z należnymi z tego tytułu opłatami. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że brak jest podstaw do ustalenia,

że na skutek takiego zachowania pozwanego doszło do rozstroju zdrowia powoda oraz naruszenia jego dóbr osobistych, co wyklucza odpowiedzialność pozwanego - odpowiednio - na podstawie art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc i art. 448 kc w zw. z art. 23 i 24 kc.

Wyrok w całości zaskarżył powód. W wywiezionej apelacji zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na tym, że wskutek braku dostępu do energii elektrycznej wywołanego działaniem pozwanego nie nastąpił u powoda rozstrój zdrowia; wysokość wskazywanej „szkody” nie została przez powoda wykazana; w sprawie nie zachodzą normalne następstwa działania pozwanego polegające na pozbawieniu powoda dostępu do energii elektrycznej;

- niezgodność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym, poprzez ustalenie, że powód nie udowodnił podstawy faktycznej swojego roszczenia;

- naruszenie art. 23 kc, 24 kc, art. 444 kc, art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc polegające na jego błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu.

Wobec powyższego skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 14 000 zł ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sodowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, nadto przyznanie adwokatowi kosztów nieopłaconej dotychczas, a udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym pomocy prawnej.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest oczywiście niezasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia, co do wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd one efektem prawidłowo zebranego i trafnie, tj. z poszanowaniem reguł opisanych w art. 233 § 1 kpc, ocenionego materiału dowodowego. Z tych względów Sąd Okręgowy w całości przyjął je za własne w braku jakichkolwiek ku temu przeszkód.

Analiza zarzutu apelacji – nastawionego na zwalczenie prawidłowości poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń, prowadzi do stwierdzenia, że skarżący zarzuca błąd w ustaleniach, ale w oderwaniu od wadliwości oceny materiału dowodowego, tj. naruszenia art. 233 § 1 kpc, albowiem takiego zarzutu w apelacji brak. Zatem już z tej przyczyny zarzut błędnych ustaleń nie ma żadnego punktu zaczepienia, który mógłby prowadzić do jego skuteczności. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości to, że błąd w ustaleniach faktycznych jest każdorazowo efektem wadliwej, z punktu widzenia jednego z kryteriów opisanych w art. 233 § 1 kpc, oceny materiału dowodowego. Niezależnie od tego – w kontekście dość lakonicznie brzmiącego zarzutu „niezgodności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym”, dla jasności sprawy, Sąd Okręgowy wyjaśnia, że dokonana przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego nie budzi żadnych wątpliwości. Przypomnieć w tym miejscu należy to, co w sposób utrwalony znajduje potwierdzenie w orzecznictwie (p. orzecznictwo publikowane w syst. inf. pr. Lex). Mianowicie, dla wzruszenia prawidłowości owej oceny, każdorazowo koniecznym jest wykazanie, że: nastąpiła ona w sposób niewszechstronny (a więc wybiórczy); w kolizji z zasadami logiki, a więc nie wytrzymujący krytyki w kontekście zasad poprawnego rozumowania; bez uwzględniania zasad doświadczenia życiowego, a więc w oderwaniu od ukształtowanych i utrwalonych w społeczeństwie – identyfikowalnych według obiektywnego kryterium - ludzi uczciwie i rozsądnie myślących, reguł oceny, którym powinny podlegać wzajemne relacje i zachowania; innymi słowy, że ocena dowodów ma charakter nie swobodny ale dowolny. Nie jest zatem wystarczające jedynie przedstawienie alternatywnego stanu faktycznego, możliwego do zbudowania w oparciu o te same dowody tylko odmiennie przez skarżącego ocenione. Wydaje się, że na tym ostatnim musiał poprzestać skarżący w niniejszym postępowaniu, co już eliminowało skuteczność wzruszenia

prawidłowości ustalenia podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku. Innymi słowy, skarżący w najmniejszym stopniu nie wykazał, wadliwości oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy.

Ponadto Sąd Okręgowy stwierdza i to, że bezprzedmiotowym było eksponowanie w uzasadnieniu apelacji tezy, że „zasady wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego jednoznacznie wskazują, iż pozbawienie powoda dostępu do energii elektrycznej musiało spowodować po jego stronie dodatkowe, nieprzewidziane koszty związane z normalną codzienną egzystencją”. Analiza treści pisma procesowego (k.5-7), w takim zakresie w jakim inicjowało ono postępowanie przed Sądem pierwszej instancji, ale oczywiście w granicach wyznaczonych postanowieniem Sądu Rejonowego, o jego wyłączeniu ze sprawy o sygn. akt VIII C 1867/16 i jego przekazaniu do odrębnego postępowania (k.3), ponad wszelką wątpliwość prowadzi do wniosku, że przedmiotem żądania pozwu pozostawało jedynie żądanie zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 14 000 zł. Wobec tego, że poza jego przedmiotowymi granicami pozostawały twierdzenia L. N. w w/w piśmie, a które dotyczyły szkód sensu stricto, nie ulega żadnej wątpliwości, że pozostawały prawnie irrelevantne także w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Treść zaskarżonego wyroku, jak i jego uzasadnienia, potwierdzają jednoznacznie i to, że przedmiotem rozstrzygnięcia było tylko i wyłącznie żądanie zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 14 000 zł.

Reasumując tę część rozważań, Sąd Okręgowy, w braku jakichkolwiek ku temu przeszkód, przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji. Były one także kompletne z punktu widzenia właściwych do zastosowania w niniejszej sprawie przepisów prawa materialnego.

W następnej kolejności Sąd Okręgowy w całości podziela dokonaną przez Sąd Rejonowy prawnomaterialną ocenę, tej niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej, wraz z całokształtem argumentacji. Sąd pierwszej instancji trafnie przywołał i wyłożył przepisy prawa materialnego, dochodząc do słusznych konkluzji, że brak podstaw faktycznych i prawnych podstaw przypisania pozwanemu odpowiedzialności za krzywdę zarówno z tytułu rozstroju zdrowia, jak i z tytułu naruszenia dobra osobistego, względnie dóbr osobistych. Wobec tego, że Sąd Okręgowy przyjął za własną argumentację Sądu Rejonowego, bezprzedmiotowym jest jej powielanie w tym miejscu. Ta konkluzja jest tym bardziej zasadna, że apelacja nie zawiera praktycznie żadnych zarzutów naruszenia prawa materialnego, które wymagałyby dodatkowego rozważenia. Trudno za takowy uznać stwierdzenia – „Sąd pierwszej instancji niezasadnie ponadto podnosi, iż w przedmiotowej sprawie nie mogą mieć zastosowania unormowania zawarte w art. 448 kc”. Skarżący nie ma również racji, o ile stawia tezę, że „pозwany pozbawiając powoda dostępu do energii elektrycznej naruszył jego dobra osobiste, w postaci zdrowia oraz prawa do życia w warunkach poczucia bezpieczeństwa i stanie pełnego spokoju”. Kwestia „zdrowia” została przez Sąd Rejonowy wyczerpująco wyjaśniona. Przypomnieć tylko należy, że powód pomimo spoczywającego na nim ciężaru dowodu w najmniejszym stopniu nie wykazał, że na skutek zachowania pozwanego doszło do jego zmian w postaci rozstroju zdrowia, czy uszkodzenia ciała – co eliminowało krzywdę, a więc i prawo do zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc, a niezależnie od tego – także prawo do zadośćuczynienia z tytułu krzywdy wyrządzonej naruszeniem dobra osobistego w postaci zdrowia. Jeśli zaś idzie o „poczucie bezpieczeństwa i stan pełnego spokoju”, to zacząć należy od tego, że co do zasady nie są to dobra osobiste i już tylko to, eliminuje udzielenie ochrony prawnej osobie, która z tego stanu próbuje wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne. Chociaż katalog dóbr osobistych wskazany w art. 23 kc, jest otwarty, to nie oznacza to, że każdy stan negatywnych odczuć wewnętrznych osoby fizycznej lub organu osoby prawnej jest jej dobrem osobistym podlegającym prawnej ochronie. Dla identyfikacji dobra osobistego, nie jest wystarczające zastosowanie kryterium indywidualnej wrażliwości zainteresowanego (subiektywna ocena), a każdorazowo koniecznym jest sięgnięcie po kryterium, jakim kierują się ludzie uczciwie i rozsądnie myślący (obiektywna ocena). Tej treści pogląd pozostaje od kilkadziesiąt lat utrwalony także w orzecznictwie (p. m.in. wyrok SN z dnia 11.03.1997r., III CKN 33/97; wyrok SN z dnia 29.09.2010r., V CSK 19/10; wyrok SA w Krakowie z dnia 27.09.2018r., I ACa 249/18). Z tego punktu widzenia „poczucie warunków bezpieczeństwa i stan pełnego spokoju” nie jest dobrem osobistym podlegającym prawnej ochronie i to niezależnie od tego, kto miałby ten stan zaburzyć. Warto pamiętać i to tym, że orzecznictwo, tak Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych, potwierdza katalog zidentyfikowanych dotychczas - według w/w kryterium – dóbr osobistych. Także w ten sposób zweryfikowany ich „wykaz” nie obejmuje poczucia warunków bezpieczeństwa i stanu pełnego spokoju. Niezależnie od tego, nawet gdyby założyć, że byłyby to dobra osobiste podlegające ochronie

(do czego podstaw brak), to i tak brak związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanego, a stanem owych „odczuć”, do których odwoływał się powód. Nie można nie dostrzegać tego, w jakich okolicznościach doszło do „odcięcia” dopływu energii elektrycznej do zajmowanego przez pozwanego lokalu. Jeżeli jeden podmiot decyduje się w dalszym ciągu zajmować lokal mieszkalny bez żadnego do niego tytułu prawnego, który uprzednio utracił, na skutek, nienależytego wykonywania łączącej go z drugim podmiotem umowy najmu, to niewątpliwie, obiektywnie rzecz pojmując, winien się liczyć z ujemnymi subiektywnymi odczuciami, jakich może doznać na skutek tego, że będzie korzystał z tego lokalu w dalszym ciągu, ale w sposób, który w całe nie musi odpowiadać temu, co uprzednio gwarantowała treść łączącego strony stosunku prawnego. Taka właśnie sytuacja zaistniała po stronie pozwanego, a wobec tego i z tej przyczyny ochrona prawna mu nie przysługuje.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.

Rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy dokonał na podstawie art. 98 § 1 kpc oraz w § 2 pkt. 5, § 10 ust. 1 pkt. 1 Rozp. Min. Spr. z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800). Z kolei orzeczenie jak w pkt. 3 sentencji znajduje uzasadnienie w § 2 pkt.1, § 4 ust. 3, § 8 pkt. 5, § 16 ust. 1 pkt. 1 Rozp. Min Spr. z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia kosztów (...) – Dz.U.2016.1714.

SSO Mariusz Broda SSO Teresa Kolbuc SSO Małgorzata Klesyk

Z: odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda.